

Ceny Neuron pro Víta Svoboda a Václava Verneru

18.1.2026 - Jan Kříž | Vysoká škola chemicko-technologická v Praze

Nadace Neuron ocenila na slavnostním galavečeru v Planetáriu Praha špičkové vědkyně a vědce působící v Česku. Mezi oceněnými jsou i dva zástupci VŠCHT Praha. Doktor Vít Svoboda získal Cenu Neuron pro nadějně vědce v oblasti chemie, bakalářský student Václav Verner se stal vůbec prvním držitelem titulu Neuron Rising Star.

Vít Svoboda vede od roku 2024 na VŠCHT vlastní výzkumnou skupinu zaměřenou na **attosekundovou spektroskopii a dynamiku molekul** – tedy metody, které využívají ultrakrátké laserové pulzy k odhalování dějů probíhajících v molekulách v extrémně krátkých časových škálách. Za výsledky výzkumu ultrakrátkých pulzů a dynamiky chirálních molekul získal i mezinárodní ocenění **Dream Chemistry Award**, v prosinci 2025 získal pro změnu Cenu rektora VŠCHT Praha.

Václav Verner, student Fakulty chemicko-inženýrské, je historicky prvním oceněným v nové kategorii **Neuron Rising Star**. Na VŠCHT nastoupil i díky mimořádným výsledkům na Mezinárodní chemické olympiádě rovnou do druhého ročníku bakalářského **studia**. Současně působí ve výzkumných skupinách na ÚOCHB AV ČR se zaměřením na **syntézu peptidů pro medicínální aplikace** a má za sebou publikaci v *Journal of Medicinal Chemistry* jako druhý autor. Aktivně se také podílí na organizaci chemických soutěží. Stejně jako Vít Svoboda je laureátem **Ceny rektora VŠCHT Praha za rok 2025**.

Cenu za rozvíjení lásky k vědě, která se díky mecenášům pojí s finanční odměnou ve výši 500 000 korun, získal slavný vědec i popularizátor Jiří Grygar, mj. autor oblíbeného pořadu *Okna vesmíru dokořán*.

Hlavní **Cenu Neuron 2025**, která je udělována za mimořádný přínos vědě, získává v tomto ročníku profesorka medicíny **Eva Kubala Havrdová**. Díky jejímu výzkumu i cílevědomé práci se zlepšily a zlepšují životy desítek tisíc pacientů s roztroušenou sklerózou. Cena Neuron je díky mecenášům spjata s odměnou 1,5 milionu korun.

Ceny Neuron pro nadějně vědce si kromě Vítka Svobody odnáší dalších **šest mladých vědců a vědkyň**, kteří dosahují významných světových úspěchů ve svých oborech a vedle zvědavosti je spojuje i zkušenost z elitních světových pracovišť:

Matematika: Erin Claire Carson (MFF UK) – dokázala rozlousknout zdánlivě neřešitelný výpočetní problém, což má dopad napříč spektrem disciplín – od vysoce výkonného počítání (HPC) přes simulace až po strojové učení.

Fyzika: Michal Vališka (MFF UK) – vyvinul přípravu extrémně čistých krystalů uranové sloučeniny UTe₂, které zásadně ovlivnily světový výzkum kvantových materiálů a přiblížily vývoj supravodičů a kvantových počítačů.

Biologie: Zuzana Hofmanová (MUNI) – založila jednu z prvních laboratoří pro analýzu starobylé DNA v Česku a díky unikátním analýzám píše nové kapitoly lidské historie a rozvíjí perspektivní obor archeogenomiky.

Medicína: Tomáš Jelínek (OSU / FN Ostrava) – patří mezi vědce, kteří dokázali spojit klinickou

medicínu s výzkumem, jenž má přímý dopad na pacienty: činí léčbu rakoviny lidštější, a posouvá tak hematologii dále.

Computer Science: Václav Rozhoň (MFF UK) – snaží se pochopit principy, na kterých fungují technologie formující náš svět, takže získal i cenu za práci o Dijkstrově algoritmu, o jednom ze základů moderní informatiky.

Společenské vědy: Michal Smetana (FSV UK) – inovativním způsobem propojuje oblasti mezinárodních vztahů, bezpečnostních studií a politické psychologie, kam vnesl dokonce experimentální metody z přírodních věd.

Renomovaná **Cena Neuron za propojení vědy a byznysu** bude tentokrát udělena spin-off firmě **Adalid Sciences**, která vyvinula a vylepšuje nanočástice s jakoby superhrdinským jménem XMANi, jež mohou sehrát klíčovou roli v bouřlivě se rozvíjející genové terapii. Spoluzakladateli inovativní společnosti Adalid Sciences vzešlé z Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR jsou **Klára Grantz Šašková, Petr Cígler, František Sedlák a David**

Nadace Neuron uděluje ocenění ve více kategoriích. **Cena Neuron pro nadějně vědce** je udělována v sedmi oborech a je spojena s prémie 500 000 Kč, ocenění **Neuron Rising Star** se pojí s finanční prémie 100 000 Kč.

<https://www.vscht.cz/novinky/118872>